

BAV DAVASI’NDAKİ AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ İHLALLERİ

Türkiye **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi**’ne imza koyan taraflardan biridir. Bilim Araştırma Vakfı Davası yargı sürecinde yaşanan ve aşağıda bazılarını saydığımız uygulama ve kararlarla yaklaşık 80 maddede AİHS açıkça ihlal edilmiştir. Bu ihlaller sırası geldikçe Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi huzuruna taşınacaktır. AİHM’i tarafından **hükmedilecek tazminatlar bu haksız kararları veren yargı mensuplarına yükletilmektedir**. Hukuku ve yasaları göz ardı ederek; kararları hakkında hiçbir sorumluluğu olmadığını düşünerek hareket edenlerin bu konuda isabetli hareket etmediklerini bilmeleri gerekir.

BAV Davası’ndaki AİHM ihlallerinden bir kısmının listesini sunuyoruz.

- 1996 yılındaki telefon dinleme kararlarıyla başlayan soruşturma-kovuşturma sürecinden sonra 12 sene geçmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) 8 seneyi geçen yargılamaları her halükarda makul sürede yargılanma hakkının ihlali olarak kabul etmektedir (AİHS m. 6/1). Bu nedenle, davada sanıkların **MAKUL SÜREDE YARGILANMA HAKLARI** ihlal edilmiştir.
- 2004/337 Esas sayılı ana davayla birleşen 2004/155 Esas sayılı davada hazırlık soruşturması 4 yıl sürmüştür. Üstelik bu zaman zarfında, 4 kişinin ifadesinin alınması dışında hiçbir işlem yapılmamıştır. **MAKUL SÜREDE YARGILANMA HAKKI** bu sanıklar açısından da ihlal edilmiştir. (AİHS m. 6/1)
- Dava dosyasındaki 1996 ve 1997 yıllarına ait telefon dinlemelerinin hiçbir hukuki dayanağı yoktur. Türkiye’de iletişime müdahaleye izin veren ilk yasa 1999 yılında çıkmıştır. 1999 yılından önce ise Türkiye’de iletişime müdahaleye izin veren herhangi bir yasa yoktur. Bu nedenle dava dosyasında bulunan ve üzerinde 1996, 1997 tarihleri bulunan tutanaklar, AİHM içtihatlarına göre **ÖZEL HAYATIN İHLALI** (AİHS m. 8/1) niteliğindedir.
- Dava dosyasındaki, 4422 sayılı kanuna göre yapılan telefon dinlemeleri de hukuka aykırıdır, çünkü DGM’nin görevsizlik kararıyla ve Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin kararıyla da ortaya çıktığı üzere, somut olayda 4422 sayılı kanunun uygulanması-na imkan sağlayacak bir durum olmamasına rağmen, sırf dinleme kararı verilebilmesi için 4422 sayılı kanundan yola çıkmıştır. Bu nedenle dava dosyasındaki 1999 tarihini taşıyan dinleme tutanakları da **ÖZEL YAŞAMIN İHLALI** (AİHS m. 8/1) mahiyetindedir.
- 12 Kasım 1999 ve devamındaki tarihlerde yapılan arama işlemleri sırasındaki zaptetme işlemlerinin tamamı usulsüzdür. Hiçbir kanıt değeri bulunmayan ve davada sanık olmayan kişilere ait ilgisiz eşyalar zapt edilmiştir. Bu eşyalar 2004 senesine kadar sahiplerine iade edilmemiştir. Bu haksız uygulama **MÜLKİYET HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS 1. Ek Protokol, md 1)
- 12 Kasım 1999 tarihinde gerçekleştirilen arama işlemlerinden bazıları Mahkeme kararına dayanmamaktadır. Bu aramalarda **KONUT DOKUNULMAZLIĞI HAKKI** ihlal edilmiştir. (AİHS m. 8/1)
- Aramalar sırasında Emniyet güçleri BAV Fahri Başkanı Sayın Adnan Oktar’ın gözetlme alındığı eve gazetecilerle birlikte girmiştir. Bu davranış, **SUÇSUZLUK KARİNESİNİN İHLALI**’dır. (AİHS m. 6/2)
- AİHS’ne göre yakalama, ancak kişinin suç işlediğine ilişkin ciddi emarelerin bulunması halinde mümkündür. Ancak, 12 Kasım 1999 tarihli polis operasyonu sırasında arama yapılan evlerde bulunan herkes hiçbir ayırım yapılmaksızın gözetlme alınmıştır. Bu durum **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/3-c)
- Operasyon sırasında ve sonrasında yakalanan kişilere yakalanma nedenleri bildirilmemiştir. Bu durum **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/2)
- 2004/337 Esas sayılı ana davanın tüm sanıkları 12 Kasım 1999 – 18 Kasım 1999 tarihleri arasında gözetltilme tutumuştur. Bu 6 günlük gözetaltı süresi AİHM içtihatlarında kabul edilen 4 günlük sınır süresinin üstündedir. Bu şekilde **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ** (AİHS m. 5/3) ihlal edilmiştir.
- AİHM, yakalanan kişilerin 48 saat içinde Hakim karşısına çıkarılması öngörmektedir. Oysaki, davanın sanıklar 6 günlük sürenin sonunda hakim karşısına çıkarılmışlardır. Bu 48 saatlik sürenin aşımı, **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nın (AİHS m. 5/3) ihlalini oluşturmaktadır.
- AİHM, gözetlindaki kişilerin 48 saatten daha uzun bir süre avukatlarıyla görüştürmüllemelerini tecrit olarak isimlendirmekte ve bunu hem **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlali (AİHS m. 6/3-c) hem de **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlali (AİHS m. 5/3) olarak kabul etmektedir. Davanın Emniyet soruşturmasında ise gözetlindaki kişiler ancak 4. (Dördüncü) günde avukatlarıyla görüştürülmüşlerdir.
- Gözetlinda Hakim güvencesini düzenleyen, (o dönemdeki) 1412 sayılı CMUK’un 128. maddesi 2002 yılına kadar DGM’lerde uygulanmamaktaydı. Davanın sanıkları da bu güvenceden yararlanamamışlardır. Bu durum hem **ADİL YARGI HAKKI**’nin (AİHS m. 6) hem de **ETKİLİ BAŞVURU HAKKI**’nin (AİHS m. 13) ihlaline sebebiyet vermiştir.
- Gözetlindaki kişilerin avukatlarıyla görüşmeleri esnasında yanlarında polis memurları bulunmuştur. Oysaki AİHM içtihatlarına göre bu görüşmeler esnasında sanıklar ile avukatlarının yalnız görüşmeleri gerekmektedir. Davada bunun aksinin uygulanmış olması, **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6/3-c)
- Ülkemizde sanıkların hazırlık evrakını incelemelerine izin veren (o dönemdeki) 1412 sayılı CMUK’un 143. maddesinin DGM’lerde uygulanmaması nedeniyle, davanın sanıklarının ve avukatlarının hazırlık evrakını incelemelerine izin verilmemiştir. Bu durum, AİHM içtihatlarına göre, **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6)
- Gözetlinda alınan kişiler gözetaltı aşamasında basına elleri kelepçeli olarak teşhir edilmişlerdir. Bu uygulama, **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6/2).
- Soruşturmayı yapan Emniyet birimi, gözetlinda alınanların isimlerini ve sahte Emniyet ifadelerinin yasadı olmasına rağmen basına sızdırmıştır. Bu uygulama da **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6/2)
- AİHM, toplu gözetlinda almalarla susma hakkını kullanan hiç kimsenin olmamasını, onların hiçbirine susma hakkı tanınmadığının ispatı olarak kabul etmektedir. Davanın dayandığı polis operasyonunda gözetlinda alınan yaklaşık 100 kişinin hiç birinde **“Susma hakkını kullanmak istiyorum”** seçeneği işaretlenmemiştir. Bu durum, davanın sanıklarına susma hakkının tanınmadığını göstermektedir ve sanıkların **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlal edildiğini ispatlamaktadır. (AİHS m. 6/1)
- AİHM içtihatlarına göre gözetaltı süresinin uzatılabilmesi için sanıkların savunmalarının dinlemesi ve kimlik tespiti yapılması gerekir. AİHM, gözetaltı sürelerinin evrak üstünden uzatılmasını “ihlal” olarak kabul etmektedir. Davada gözetaltı süresi uzatımı işlemleri tamamen evrak üstünden yapılmıştır. DGM bu süreyi uzatırken hiçbir savunma alması, hiçbir sanık dinlememiştir. Gözetaltı süresi uzatım kararı sadece polis fezlehesindeki bilgilere dayalı olarak verilmiştir. Bu durum **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6/1)
- İstanbul Organize Suçlar Şubesi’nin 1998-2002 dönemi işkence uygulamalarıyla maruftur. Şube müdürü, müdür yardımcısı ve diğer bazı görevliler işkence suçu nedeniyle polislik görevinden ihraç edilmişlerdir. Ayrıca bu birimin müdür yardımcısı işkence suçu nedeniyle hüküm giymiş ve cezası infaz edilmeye başlanmıştır. Bu birim, BAV Davası’nın sanıklarına da sistematik işkence uygulamıştır. Bunu gizlemek için de şubeye müdafileri girmesine izin vermemiştir. Nitekim AİHM, emniyet ifadelerinin ayakta huzurunda alınmamasını işkence kanıtı olarak kabul etmektedir. Bu nedenle, sağlık raporları, tanık anlatımları ve hâlihazırda süren işkence davalarıyla da sabit olduğu üzere, davada **İŞKENCE YASAĞI** ihlal edilmiştir. (AİHS m. 3)
- Davanın soruşturma aşamasında, hiçbir gerçekliği bulunmayan (sahte) emniyet ifadeleri düzenli olarak basına sızdırılmıştır. Bu haksız ve hukuka aykırı uygulama, **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6/2)
- AİHM, idarecilerin, bir soruşturma veya kovuşturma sırasında sanıkların suçlayıcı beyanlarda bulunmalarını suçsuzluk karinesinin ihlali olarak nitelemektedir. Davanın Emniyet soruşturması aşamasında, dönemin Başbakanı Bülent Ecevit, İçişleri Bakanı Sadettin Tantan, İstanbul Emniyet Müdürü Hasan Özdemir ve diğer bazı idareciler, davanın sanıklar hakkında haksız suçlamalarda bulunmuşlardır. Hatta Sadettin Tantan, sanıkların PKK’ya benzetilmeye çalışmıştır. Daha henüz sanık sıfatı bile alması kişilere yönelik bu **YARGISIZ İNFAZLAR** sanıkların **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’ni ihlal etmiştir. (AİHS m. 6/2)
- İdareciler ve görevliler, sanıkların şeref, şöhrat, ahlak anlayışı yaşam tarzı ve kişiliklerini kamuoyuna yanlış aktarmışlardır. Bu suretle **ÖZEL YAŞAM HAKKI** haksız olarak ihlal edilmiştir. (AİHS m. 8/1)
- Tutuklu sanıklar 4.5 ay yargılanmadan cezaevinde bekletilmişlerdir. Bu durum iç hukukta CMUK m. 222 ve DGM Usul Yasası m. 20/3’ün ihlali olduğu gibi AİHS’ne göre **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/3)
- Tutuklamaya ilişkin kararlar yeterli gerekçeden mahrumdur. Hep aynı, tamamen benzer ifadelerle, matbu, kalıplaşmış ifadeler kullanılmıştır. AİHM içtihatlarına göre bunlar “gerekçesiz karar”dır. Gerekçesi böyle genel ve matbu ifadelerle yazılmış tutuklama kararları **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/2 ve m. 3)
- AİHM tutuklama uygulamasını sadece 3 durumda kabul etmektedir. Davanın hiçbirini bu davada mevcut değildir. Geçerli olmayan nedenlere dayanarak yapılan tutuklama **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/2 ve m. 3)
- Tutuklama kararına gerekçe müdafilerce yapılan itiraz İstanbul 6. DGM Heyeti tarafından “infial” gerekçe gösterilerek reddedilmiştir. AİHM’in tutuklama kriterleri arasında “infial” yoktur. AİHM “infial” gerekçesiyle yapılan tutuklamaları **KİŞİ ÖZ-**

- GÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlali olarak kabul etmektedir. (AİHS m. 5/2 ve m. 3)
- Tutuklu sanıkların tutukluluk süresi boyunca müdafiler her ay itiraz dilekçesi vermişlerdir. Bu itiraz dilekçelerinin tamamı DGM’ce evrak üstünden incelenerek karara bağlanmıştır. Tutukluluk denetiminin eksik yapıldığını belgeleyen bu durum **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/2 ve m. 3)
- Tutukluluk sürelerinin uzatılması, buna karar veren mahkemenin her defasında duyurucu nedenler öne sürmesi gerekir. Oysaki bu davada tutukluluk uzatımı son derece genel ve soyut ifadelerle gerçekleştirilmiştir. AİHM bunu **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlali olarak kabul etmektedir. (AİHS m. 5/2 ve m. 3)
- BAV Fahri Başkanı Adnan Oktar 9 ay, Halil Hilmi Müftüoğlu 7 ay tutuklu kalmışlardır. Bu süreler, AİHM kriterlerine göre makul sürelerin üstündedir ve bu nedenle de **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlali (AİHS m. 5/3) teşkil etmektedir.
- Davanın 7 Nisan 2000 tarihli duruşmasında iddia makamının tüm sanıkların tahliyelerini talep etmesi üzerine, fena muamele neticesinde çekilen görüntüler bazı basın gruplarına dağıtılmıştır. Bu basın grupları da sanıkların güya kendilerini suçladıkları bu düzmece görüntüleri “Sorgu Görüntüleri” adı altında yayınlamıştır. Böylece sanıkların **SUÇSUZLUK KARİNESİ** çok ağır şekilde ihlal edilmiştir. (AİHS m. 6)
- DGM Savcısı’bu görüntüleri yayınlanırlar hakkında suç duyurusunda bulunulmasını istemiştir. Ama İstanbul 1. DGM bu haklı talebi reddetmiş ve milyonlar kişinin gözleri önünde gerçekleşen bu ağır ihlale karşı sessiz kalmıştır. Yapılan yayınların ve bu yayınların içeriğinin haksız ve hukuka aykırı olduğunu belgeleme imkanını ortadan kaldıran bu durum sanıkların **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’ni bir kere daha ihlal etmiştir. (AİHS m. 6)
- Hukuk sistemimizde sanıkların suçsuzluk karinelerini koruyacak yeterli önlemler yoktur. Bu konuda caydırıcı bir yasa ve yaptırım da yoktur. Pozitif sorumluluk ilkesi gereği, bunu engelleyecek tedbirlerin ve yolların bulunması kurumların görevidir. Bunların olmayışı **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlali nedenidir.
- Sanıkların tahliyeleri yönünde mütalaa veren iki ayrı Cumhuriyet Savcısı (Sela-mettin Çelep ve Mete Göktürk) hakkında mesnetsiz bahanelerle idari soruşturmalar açılmış ve bu soruşturmalar mütaakebin bu savcılar görevlerinden alınmışlardır. Davaya bakan yargı mensupları üzerindeiki baskının ne derece şiddetli olduğunu gösteren bu durum **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6)
- Sanıklardan Tarkan Yavaş ve Altuğ Berker savcılık tarafından serbest bırakıldıktan sonra, bir TV programında Emniyet soruşturmasını eleştirdikleri için polis tarafından tekrar gözaltına alınmışlardır. Bu haksız gözetaltı **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6)
- Bu soruşturmayı yürüten savcı, bu iki kişinin savunmalarını almadın, hatta yüzlerini bile görmeden tutuklama kararı istemiştir. Bu tutum, **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS 5/3)
- AİHM kriterlerine göre bir iddianamenin sanıklara isnat edilen fiili açıkça göstermesi gerekir. Hangi eylemin kim tarafından nerede, ne zaman, hangi delillere dayalı olarak ike edildiği açıkça yer almalıdır. Ancak bu davanın dayanağı olan iddianamede, hiçbir suç tefriki yapılmamıştır. Kimin neyle suçlandığı belli değildir. Öyle ki birçok sanığın ismi sadece baştaki listede yer almakta, iddianamenin başka hiçbir yerinde geçmemektedir. AİHM böyle bir durumu **SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ**’nin ihlali olarak kabul etmektedir. (AİHS 6/1 ve 3)
- Mahkeme, kişide, tarafsız olduğuna ilişkin izlenim bırakmamıştır. Davanın sanıkların İstanbul 1 nolu DGM’de yapılan 7 Nisan 2000 ve 2 Haziran 2000 tarihli sorgularında Mahkeme Başkanı tüm sanıklara “örgüte üye misiniz?” sorusunu sormuştur. Ortada bir örgütün varlığını peşinen önyargılı biçimde kabul eden Mahkemenin bu davranışı güven duygusunu zedelemiştir. Yine aynı mahkemenin hakimlerinin duruşmalar sırasında müdafilere hitaben sarf ettikleri “konuşmazsanız hatırlını kalır...” ve “ben sizin müvekkillerinize bunlar ne biçim adam diyor muyum?...” gibi hukuka aykırı sözler, bu güven duygusunu tamamen yok etmiştir. İstanbul 1. DGM Heyeti’nin bu tutumu sanıkların hem **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’ni hem de **ADİL YARGILANMA HAKKI**’ni ihlal etmiştir. (AİHS m. 6/2)
- CMUK 222, tutuklu işlerde zoruret olsa bile duruşmaya 1 aydan fazla ara verilemeyeceğini belirtmektedir. Oysaki DGM ilk tensip zaptında 2.5 ay sonrasına duruşma vermiştir. İkinci duruşma ise 2 ay sonraya talik edilmiştir. Sanıkların yargılanmadan aylarca gereksiz yere tutuklu kalmalarına neden olan bu durum hem **YASALLIK İLKESİ**’nin (AİHS m. 6/1) hem de **KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİ HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 5/3)
- Davanın DGM’deki duruşmalarında Hakimlerin müzakerelerine savcılar da iştirak etmişlerdir. CMUK 382. (CMK 227) maddenin açık ihlali olan bu haksız uygulama hem **YASALLIK İLKESİ**’nin (AİHS m. 6/1) hem de **SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ**’nin ihlalini teşkil etmektedir. (AİHS m. 6/1)
- CMUK 212. madde savunmaya, tanıklarının ilk duruşmada bulundurma hakkını vermektedir. Ancak İstanbul 3. DGM bu maddeye dayanarak tanıklarının duruşmaya davet ettirmek isteyen savunmaya bu hakkı kullanmamıştır. Açık bir madde ihlali olan bu durum AİHM Hukuku’na göre **YASALLIK İLKESİ**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6/1)
- Davanın 11 Ocak 2000 – 12 Eylül 2003 tarihleri arasındaki bölümü İstanbul DGM’nde gerçekleşmiştir. Dört seneye yaklaşan bu süre zarfında DGM, 61 savunma tanığının hiç birini dinlemeyebilir, DGM, iddia makamının tüm tanıkların dinlerken savunmanın hiçbir tanığını dinlememiştir. Bu durum **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin (AİHS 6/3-d) ve **SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ**’nin (AİHS m. 6/1) ihlalini oluşturmaktadır.
- İddia Makamı’nın talep ve beyanları bizzat savcı tarafından kelimesi kelimesine duruşma zaptına geçirilirken, savunmanın talep ve beyanları Başkan tarafından özetlenerek zapta geçirilmiştir. Bu, **SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ**’nin (AİHS m. 6/1) ihlalidir.
- Duruşma salonundaki oturma düzeni de aynı ihlali içermektedir. Savcının müdafilerden daha yüksekte ve hakimlerle aynı seviyede (hatta bazen yan yana) oturması **SİLAHLARIN EŞİTLİĞİ İLKESİ**’nin (AİHS m. 6/1) ihlalidir.
- DGM Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede isnat edilen eylemlerle uzak-tan yakından ilgisi bulunmadığı halde, sanıkların dini yaşamlarını ve dini inançlarını hedef alan mesnetsiz anlatımlara iddianamede sayfalarca yer verilmiştir. Bu durum, **DEF VE VİCDAN ÖZGÜRLÜĞÜ**’nün ihlalidir. (AİHS m. 9)
- DGM’deki duruşmalarda ara-kararların yazımı aşamasına gelindiğinde Mahkeme salonlarını tamamen boşaltmışlardır. Duruşmanın bu bölümleri sanıklar ve müdafileri bulunmaksızın gerçekleştirilmiştir. Duruşmanın bu kısmına sanıkların ve müdafilerin sokulmaması **ALENİYET İLKESİ**’nin (AİHS m. 6/1) ve **DURUŞMAYA KATILMA HAKKI**’nin (AİHS 6/1) ihlalidir.
- Davaya bakan ikinci mahkeme olma İstanbul 3 nolu DGM savunma dilekçelerini almakta son derece isteksiz davranmıştır. Mahkeme başkanı, dilekçe getiren müdafilere, dilekçeleri okumadığını itiraf etmiş ve dilekçe getirmemelerini söylemiştir. Bunların her biri **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin çok ağır ihlalleridir. (AİHS m. 6)
- Bu mahkeme başkanı dosyadaki bazı evraklardan suret isteyen müdafilerin bu taleplerini sürekli olarak reddetmiştir. Baro temsilcisinin raporuyla da tevsik olan bu durum **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin çok ağır ihlalidir. (AİHS m. 6)
- Savunma haklarının kısıtlı olduğu bir yargı merci olan DGM’lerin görev alanını belirleyen suç kriterleri AİHM tarafından kabul edilmemektedir. DGM’nin görev alanının, hukuk haricindeki kriterlere göre belirlenmesi, devletin güvenliğini tehdit etmesi ihtimali bulunmayan suçların DGM kapsamında olması nedeniyle, AİHM, DGM’leri yoğun insan hakları ihlalinin yaşandığı mahkemeler olarak nitelemektedir. Davanın 3 sene 9 aylık bölümü DGM’de görülmüştür. Bu gerçek davada sırf bu yönden bile **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin (AİHS m. 6) ihlal edildiğini göstermektedir. Üstelik iç hukuk açısından bile ortada sanıkların DGM’de yargılanmasını gerektirecek bir yön bulunmadığı göz önünde bulundurulduğunda ise ihlalin boyutlarının çok daha büyük olduğu ortaya çıkmaktadır.
- Davanın sanıklarının 4422 sayılı yasayla uzaktan yakından ilgileri bulunmadığı halde sırf davayı DGM’de görmek, sanıklarının savunma haklarını yeterince kullanamamaları sonucunu doğuracak şekilde soruşturma ve kovuşturma 4422 sayılı yasaya dayandırılmıştır. Bu suretle 4422 sayılı yasanın özel yargılama usulleri devreye sokularak sanıkların savunma hakkı, özel yaşamları, mülkiyet hakları, konut dokunulmazlıkları haksız olarak ihlal edilmiştir. Bu uygulama **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin (AİHS m. 6) ihlalidir.
- İddianamenin sevk maddesi olan 4422 sayılı yasanın suçun tanımını içeren 1. maddesi anlamayı imkansız kılacak derecede karışıktr. 106 kelimeden oluşan tek bir cümlelik bu uzun tanımda tam 18 kere “veya” ve “ve” bağlaçları kullanılmıştır. Hangi bağlaçın hangi kelime gruplarını bağladığını anlamak imkansızdır ve

- bir vatandaşın bu yasada neyin yasaklandığını, neyin yasaklanmadığını anlaması mümkün değildir. Bu belirsizlik, **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin (AİHS m. 6) ihlalidir.
- İddianamenin sevk maddesi olan 4422 sayılı yasadaki kavramlar, (4723 sayılı yasanın gerekçesinde de açıkça ifade edildiği üzere) olağanüstü muğlaktr. Bir davada sanıkların yargılandıkları ceza maddesinin kavramlarının muğlak olması AİHM içtihatlarına göre **ADİL YARGILANMA HAKKI**’ni ihlal eden bir durumdur. (AİHS m. 6)
- 4616 sayılı yasanın uygulanmaması, mahkemelerin, hakkında mahkumiyet ya da beraat kararı veremeyecekleri gereksiz iddialarla (Ebru Şimşek ve Fatih Altaylı’nı iddiaları gibi) senelerce zaman kaybetmesine neden olmuştur. Bu da **MAKUL SÜREDE YARGILANMA HAKKI**’ni ihlal etmiştir. (AİHS m. 6)
- AİHM içtihatlarına göre reddi hakim talebi tali bir ceza davasıdır. Bir hakim, bir davanın hem objesi hem de sujesi olamayacağı için reddi hakim taleplerini başka hakimlerin karara bağlaması gerekir. Reddi hakim talebini bizzat reddedilen hakimnin kendisinin karara bağlaması ciddi bir AİHS ihlalidir. Oysaki davanın 07 Haziran 2002 tarihli celsesinde davaya bakan DGM hakimleri aleyhine vaki olan reddi hakim taleplerini 21 Haziran 2002 tarihli celsede yine aynı hakimler karara bağlamıştır (red talebini reddetmişlerdir). Bu durum, **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS m. 6)
- Operasyon sırasında (dava dışı, 3 kişi) Fatma Ceyda Ertüzün’e ait evde arama kararı olmaksızın arama yapılmış ve hakim kararı olmaksızın zaptetme işlemi yapılmıştır. Üstelik bu işlem hiçbir hakimde de tasdik ettirilmemiştir. Bu durum **MÜLKİYET HAKKI**’nin ihlalidir. (AİHS 1. Ek Protokol, md 1)
- Ceyda Ertüzün hakkında tapiksizlik kararı verildiği halde ona ve ailesine ait ziynet eşyaları kendilerine iade edilmemiştir. Üstelik eşyaları zaptedilen bu kişilerin davaya müdahale hakları da 28 Mart 2003 tarihine kadar engellenmiştir. Ceyda Ertüzün, sanığı olmadığı bir davada el konan eşyalarını ancak 2004 yılında geri alabilmiştir. Dört yıl süren bu haksız mağduriyet hem **MÜLKİYET HAKKI**’nin (AİHS 1. Ek Protokol, md 1) hem de **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ağır ihlalidir. (AİHS m. 6/1)
- Davanın başladığı İstanbul 1. DGM heyeti dava devam ederken değişmiştir. Davanın son olarak görüldüğü İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti de iki duruşma (24 Eylül 2004 ve 9 Aralık 2004) yaptıktan sonra değişmiş ve sondaki 3 duruşmanın (17 Mart 2005, 23 Mart 2005, 13 Ekim 2005) her birine başka heyetler çıkmıştır. Nihai karara imza atacak olan hakimlerin hiç biri davanın ne başında ne ortasında hatta ne de sonunda bulunmamış olacaktırdır. Davanın safahatında delillerle doğrudan temas etmemiş olan yargıçların karar verecek olmaları açık bir **ADİL YARGILANMA HAKKI** ihlalidir. (AİHS m. 6)
- İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesi, duruşma salonunun küçük olmasını gerekçe göstererek, salona taraflar dışında hiç kimseyi alammıştır. Bu uygulama **DURUŞMANIN ALENİYETİ İLKESİ**’ni (AİHS m. 6/1) ihlal etmiştir.
- Anayasamızın 144. maddesi, hakimleri denetleme yetkisini Adalet Bakanlığı’na vermektedir. Adalet Bakanlığı’nın doğrudan emrîyle hakimler hakkında soruşturma başlatılabildiği hepimizin malumudur. Hakimlerin, yürütme organının soruşturma baskısı altında kalması manasına gelen bu durum hakimlerin bağımsızlığını ihlal etmektedir. Sanıkların, hakimlere karşı güvenlerini zedeleyen bu kuşku nedeniyle davadaki sanıkların da **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlal edildiği tartışmasızdır. (AİHS m. 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi 9 Mayıs 2008’de verdiği kararda müdafisiz alınan ve daha sonra Savcılık ve Mahkeme huzurunda kabul edilemeyen Emniyet ifadelerini geçerli sayılmış ve karar geçerli olmayan Emniyet ifadelerine göre verilmiştir. Aynı mahkeme 6 sanıklı olan paralel davada bu ifadeleri geçersiz saymış ve beraat vermiştir. Bu durumdaki **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlal edildiği tartışmasızdır. (AİHS madde 6)
- Dosyada geçersiz Emniyet ifadeleri dışında başka hiçbir delil yokken 2 yıl olan ceza miktarı gereksiz şekilde 1 yıl artırılmış ve 3 yıl ceza verilmiştir. Bu durum **ADİL YARGILANMA HAKKI**’ni ihlal etmiştir. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nin dava dosyası ile ilgili verdiği kararı Yargıtay 8. Ceza Dairesi **geçersiz Emniyet ifadelerine** dayanarak bozup geri gönderdikten sonra sanıkların 4 tanesinden bozmaya hakları hiçbir beyanları alınmamış, ayrıca sanıkların hiçbirinden savunmaları da alınmamıştır. Bu durum **SAVUNMA HAKKININ** tamamen iptal edilmesini, (AİHS madde 6)
- Davanın Yargıtay 8. Ceza Dairesi’ndeki aşamasında görev alan hakimler hakkında yapılan red istemleri yine aynı hakimlerce reddedilmiştir. Bu karara itiraz yolu da kapalıdır. Bu durum **ETKİLİ BAŞVURU HAKKI**’nin bir ihlalidir. (AİHS madde 13)
- Sanıklar tarafından Yargıtay 8. Ceza Dairesi hakimlerine karşı açılan tazminat davaları “Yargıtay hakimlerine dava açılmaz” gerekçesiyle reddedilmiştir. Bu uygulama **ETKİLİ BAŞVURU HAKKI**’nin bir ihlalidir. (AİHS madde 13)
- Yargıtay 8. Ceza Dairesi, dava hakkındaki ilanını imzalamadan 4 gün önce basına sızdırmış, bu şekilde sanıklar aleyhinde suçlayıcı yayınlar yapılmasına yol açmışlardır. Bu uygulama **SUÇSUZLUK KARİNESİ**’nin ihlalidir. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi Yargıtay 8. Ceza Dairesi’nin bozma ilamını talimatı gibi almış ve sanıklara hiçbir savunma hakkı vermeden dize haklarında karar almıştır. Bu olayda da **ADİL YARGILANMA HAKKI**’nin ihlal edildiği tartışmasızdır. (AİHS madde 6)
- Yargılananlar tarafından Adalet Bakanlığı vb. makamlara dilekçeler sunulması ve dosyadaki (Savcılık mütalaası gibi) bazı aleni belgelerin yayınlanması mahkeme tarafından yargıya baskı olarak yorumlanmış ve bu gerekçe ile verilen cezada indirim yapılmıştır. Bu uygulama **ADİL YARGILAMA HAKKININ** ihlalidir. (AİHS madde 6)
- Bir kısım sanıklar ile İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi heyet başkanı ve heyet üyesi arasında tazminat davaları açılmış olup karşılıklı husumet oluşmuştur. Bu husumet sebebi ile sanıklar ilgili kanunun kendilerine tanıdığı reddi hakim taleplerinde bulunmuşlar, yine bu talep heyet tarafından red edilmiştir. Bu olay **ADİL YARGILANMA HAKKI** ihlalidir. (AİHS madde 6)
- Bir takım sanıkların yeni tayin ettikleri ve daha vekaletnamelerini karer celsesinde sunmuş avukatları vardır. Bu avukatlar İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nde ki bu davaya yeni dahil olduklarından bahisle savunma yapmak için süre istemişler ve en doğai hakları olan bu süre kendilerine verilmemiştir. Bu olay **SAVUNMA HAKKI** ve **ADİL YARGILANMA HAKKI** ihlalidir. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi sanıkların savunma yapmalarına izin vermemiştir. Savunma hazırlamak için istedikleri süreyi reddetmiştir. Bu da **SAVUNMA HAKKI** ve **ADİL YARGILANMA HAKKI** ihlalidir. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi savunma delillerinin ve savunma tanıklarının tamamını reddetmiştir. Bu durum **SAVUNMA HAKKI** ve **ADİL YARGILANMA HAKKI** ihlalidir. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi sanıklar iddianamede “Suç Tarihi” olarak gösterilen zamanda yürürlükte bulunmayan bir yasaya göre (5237 Sayılı TCK’nın 220. Maddesi) cezalandırmıştır. Bu uygulama **CEZALARIN YASALLIĞI İLKESİ (LEGACY PRINCIPLE)**’NE aykırıdır. (AİHS Madde 7)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi sanıkları iddianamede gösterilen maddeden ayırı bir kanun maddesine göre cezalandırmış, üstelik bunu yaparken iç hukukun ek savunma hakkı tanımmasını emreden CMK 226. Maddesine aykırı şekilde ek savunma hakkı vermemiştir. Bu uygulama **HUKUKLILIK İLKESİ**’NE aykırıdır. (AİHS madde 6)
- Yapılan hukuka aykırılıklar sebebi ile bir kısım sanıklar vekilleri istifa etmişlerdir. Fakat İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi sanıklara müdafî atamak için süre vermemiş ve barodan yeni avukat tayin etmemiş ve müdafisiz kalan sanıklar hakkında aynı celsede hemen karar vermiştir. Bu eylem sanıkların **SAVUNMA HAKLARININ** ve **ADİL YARGI HAKLARININ** ihlalidir. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, yargıçlar hakkında verilen reddi hakim talepleri hakkında karar vermemiştir. Bu uygulama hem iç hukuk kurallarının ihlali nedeniyle **HUKUKLILIK İLKESİNE**, hem de savunma hakkını kısıtladığı için **ADİL YARGI İLKESİ**’ne aykırıdır. (AİHS madde 6)
- İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi BAV Fahri Başkanı Sayın Adnan Oktar için sesiz olarak YURTDİŞİNA ÇIKIŞI YASAĞI kararı almıştır. Bu durum **ÖZGÜRLÜK VE GÜVENLİK HAKLARINA** aykırıdır. (AİHS Madde 5)
- BAV Davasının ek olarak 1987 yılında Sayın Adnan Oktar’ın akıl hastanesine kapatılmasını ve 1990 yılında Sayın Adnan Oktar’a yapılan kokain komplosunun da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından araştırılması gerekmektedir. Her iki olay da açık olarak **ADİL YARGI HAKKI** ihlalidir.

Yukarıda sayılan ve dava dosyasının ayrıntılı bir incelemesiyle hemen ortaya çıkacak diğer insan hakkı ihlalleri, Bilim Araştırma Vakfı Davası’nda Anayasamız’ın 90. maddesi gereği iç hukukun bir parçası olan AİHS’nin birçok defa ve çok ağır şekilde ihlal edildiğini göstermektedir. Ülkemizdeki yargılamalarda meydana gelen AİHS ihlallerinin AİHM’e önüne götürülmesi, devletimizin tüm vatandaşlarımıza tanıdığı ve kullanımını önerdiği bir hak olmakla birlikte, hukuki ihlallerle dolu bir dava dosyasının uluslararası yargı makamları önüne gitmesinin ülkemiz açısından pek çok yönden mahsurlu olacağı da aşikârdır. Haksız yere hapis yatanların daha sonra ülkemizi aleyhine AİHM’de açtıkları davalar sebebi ile ülkemiz pek çok defa yüklü tazminatlar ödemeye mahkûm edilmiştir. Yargılamayı adil ve insan haklarına uygun yapmak yargıçların görevi olduğundan bu gibi durumlarda hâkimlerimizin verecekleri kararların mutlaka AİHS’yi ihlal etmeyecek kararlar olması gerekmektedir.Kamuoyuna saygı ile duyururuz. (Adnan Tınarioğlu - Bilim Araştırma Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi)